

FSD3125 MINUN YLIOPISTONI 2025 -KIRJOITUSKILPAILU 2014-2015

FSD3125 MY UNIVERSITY IN 2025: WRITING COMPETITION 2014-2015

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Virtuaalikampuksia, innovaatiopuheelle irtailua ja suuria tunteita –
Minun yliopistoni 2025 -kirjoituskilpailun tekstit ilahduttivat ja inspiroivat
tuomaristoa

"Kaukonäkö, mutta se onkin tärkeämpi", toteaa Yliopisto, 100-vuotias
jättiläismäinen kissa nimimerkin "WP" kirjoittamassa fantastisessa allegoriassa
Tampereen yliopiston tulevaisuudesta. *Minun yliopistoni 2025* –
kirjoituskilpailuun osallistuneet 50 fiktiivistä tarinaa todistavat, että
yliopistoyhteisöltämme ei kaukonäköä puutu. Kutsu kuvittelemaan vapautti
opiskelijat ja henkilökunnan visioimaan vilttejä oppimisympäristöjä ja –sisältöjä,
kapinoita ja maailmanloppuja, tutkimustiedon vallankumouksellista
sosialisoimista sekä virtuaalista kansainvälisyyttä, jota eivät kieli ja ruumis enää
rajoita.

Myös kirjoitelmien tarjoama pienimuotoisempien, heti toteutettavissa olevien
kehitysideoiden valikoima on vaikuttava: kansalliset yliopistopäivät, lisää
pistorasioita opetustiloihin, takeaway-kestomukit opiskelijoiden kahville,
monitieteiset kurssit ja pro gradu -tutkielmat, "Tampere Academy" -
keskusteluareena, jossa älymystö kokoontuu säännöllisesti pohtimaan jotakin
päivänpolttavaa kysymystä, ja niin edelleen. Fiktiossa on voimaa: voimme edes
hetken pidättäytyä kysymästä, kuka maksaa, kuka järjestää tai onko
hallinnollisesti mahdollista. Tätä on kaukonäköisyys. Tulevaisuustarinat eivät ole
pelkkää fantasiointia tai tilitystä, ne kertovat yhteisön ja organisaation
potentiaalista ja muutoksiin liittyvistä riskeistä: esimerkiksi Google ja Microsoft
ovat käyttäneet fiktion kirjoittajia strategiatyössään jo jonkin aikaa.

Tänä keväänä kirjataan yliopistollemme uusi strategia, ja vastuussa olevien
onkin syytä ottaa nämä fiktiot todesta. Institutionaalinen strategiapuhe jumittuu
turhan usein vallitseviin realiteetteihin, ja muutosten keskellä elävien ja niitä
toteuttavien ihmisten voi olla vaikea nähdä strategiatyötä konkreettisenä
väylänä vaikuttaa tutkimuksen, opetuksen ja niiden ympärille muodostuvien
yhteisöjen tulevaisuuteen. Toisin kuin ylhäältä päin tuotettu menestys- ja
innovaatiopuhe, yksilöiden ruohonjuuritasolta ponnistavat kertomukset
perustuvat kokemukseen. Kertomusmuoto tuo tulevaisuuden kuvitteluun
mukaan kokijan, tunteet ja ideologian, samalla kun kuvitteellisuus vapauttaa
kirjoittajan perustelujen ja "sanojen takana seisomisen" vastuusta. Fiktiolle ei voi
väittää vastaan.

Minun yliopistoni 2025 -tekstit voi jakaa karkeasti neljään ryhmään, tosin
monissa teksteissä on elementtejä useammasta tekstityypistä:

(1) Innovaatiofantasiat ja -parodiat

[...]

(2) Dystopiat ja vallankumoukset

[...]

(3) Oppimis- ja tutkimusympäristöjen muutos

[...]

(4) Arkipäiväiset yksilökokemukset

[...]

[Nimimerkki "Pallo Karpo" kiteyttää monen kirjoitelman taustalla vaikuttavan inhimillisen intressin: "Eihän kukaan ole koskaan tullut yliopistoon rakastumaan?" (*Pallo Karpo*). Romanssin mahdollisuudesta muistuttaminen on tärkeää: kaikkea ei voi siirtää verkkoon, sillä opiskelijalle yliopisto voi olla ratkaisevien kohtaamisten paikka.]

[Nimimerkin "Pullakahvi9" luonnosteleva hellyyttävä henkilökuva keskiportaant keskiverrosta pakertajasta Puuterosta – joka voisi olla lehtori mutta yhtä hyvin myös hallinnon edustaja – on mainio esimerkki siitä, miten yliopistolaisen arkipäiväinen kokemus muuntuu fiktion kautta jaettavaksi.]

Kilpailujulistuksessa luvattiin palkita kolme kirjallisilta ansioiltaan ja idealtaan parasta tekstiä. Päätös ei ollut lainkaan helppo, vallankin kun tehtävänantoa oli lähestytty hienosti niin erilaisista näkökulmista. Tuomareille tekstit olivat anonyymeja – lisähupia saatiin kekseliäistä nimimerkeistä. Tuomaristo päätyi lopulta seuraaviin kolmeen tekstiin:

Nimimerkki Mooc Konttinen: "Second Lifelong Learning – Tampere Experience"

Teksti on häpeilemätön koulutus uudistusfantasia kirjoittajalta, jonka jo pelkkä nimimerkki olisi kunniamaininnan arvoinen. Se on vauhdikkaalla mutta samalla hallitulla tyylillä kirjoitettu tulevaisuususkoinen visio globaaliksi suunnannäyttäjäksi kohonneesta tamperelaisesta "immersiivisestä, biovirtuaalisesta" kampuksesta, jossa kansainvälinen opiskelijajoukko ja henkilökunta seikkailevat kokonaisvaltaisessa oppimiskokemuksessa avatarien hahmossa. Rajattoman tulevaisuuden oppimis- ja tutkimisympäristöjen kuvittelun lisäksi kirjoittaja onnistuu viemään itse innovaatiopuheen uudelle tasolle: tekstissä vilahtelevat uusiosanat kuten "elämänmedia" ja "laatuläsnäolotila". Taustavaikuttajana on selvästikin käynnissä oleva T3-selvitysprosessi; "Mooc Konttisen" visiossa kaikenkattavalla kampuksella pyörivät myös poliisiammattikorkeakoulun opiskelijat kyberpoliiseina. Parasta tekstissä on se, ettei siitä pysty vedenpitävästi sanomaan, onko raivokas koulutus uudistusoptimismi parodiaa nykyään vallitsevista puhetoivoista vai ei.

Nimimerkki WP: "Minun yliopistoni 2025"

Tarina on satumainen allegoria jättiläiskissan muodon ottaneesta 100-vuotiaasta Tampereen yliopistosta, joka suuren mentorin tavoin opastaa ensin epävarmaa ensimmäisen vuoden opiskelijaa itsenäisen ajattelun tielle, mutta joutuu sitten itse suurempien voimien eli talouspuheen uhkaamaksi. Naivistinen satu kasvaa voimaannuttavaksi sivistyksen puolustukseksi, kun suuri kissa lopulta ärähtää sen mitä moni yliopistolainen on sen suusta toivonut jo pitkään: "Jos minä en puhu sivistyksestä, niin kuka sitten." Tarina on viimeistelty ja tyyliltään yhtenäinen, ja se muistuttaa viehättävyydessään ja sympaattisuudessaan esimerkiksi japanilaisen Miyazakin animaatioita. Allegorian kautta kirjoittaja ei luonnostele konkreettista tulevaisuuden ympäristöä vaan saa lukijan pohtimaan sitä, millaisia arvoja haluamme satavuotiaan Tampereen yliopiston edustavan vuonna 2025. Samalla tarina muistuttaa meitä siitä, että yliopisto on juuri niin kaunis ja suuri kuin se on ensimmäisen vuoden opiskelijan näkökulmasta.

Nimimerkki Jussi pussi [tekstillä ei otsikkoa]

Tyyliltään irtonainen, rento ja kekseliäs teksti alkaa huudahduksella "Olipa kerran!", vaikka kirjoittajalla ei ole aikomustakaan kertoa perinteistä kertomusta. Tyyllilaji muistuttaakin vanhanaikaista ilkkurista pakinaa, ja vauhdikas rytmi on kuin suoraan urheiluselostuksesta. "Jussi pussi" keskittää kuvitteluvoimansa yhteen tulevaisuuden innovaatioon, akateemiseen vertaisverkko "SCINNY":yn ja sen mahdollistamaan täysin avoimeen ja demokraattiseen sisällön jakamiseen. Visio ei koske yksin Tampereen yliopistoa vaan globaalia tiedemaailmaa, jonka mullistukset muuttavat pienen ihmisen elämää: "Myös Essi Esim, kolmannen vuoden filologian opiskelija pienestä Tampereen yliopistosta, löysi ystävänsä välityksellä SCINNY:n ja huomasi ymmärtävänsä kansainvälistä tiedettä paremmin kuin oman laitoksen tapahtumia." Teksti on täynnä humoristisia yksityiskohtia, jotka kuvaavat yliopistoyhteisön eri ryhmien reaktioita muutokseen. Esimerkiksi vertaisverkko aiheuttaa emeritusten ja emeritojen keskuudessa "katsausvillityksen". Kirjaston henkilökuntaa saattaa ilahduttaa se, että joka vuosi maksujaan nostava, journalistisenssejä hallinnoiva jättiläismäinen portaali Elsevier vääntyy muotoon "Elsewhere". "Jussi pussin" visiossa tieto ei siis enää ole "toisaalla", vaan nettidemokratia ulottuu vihdoin myös tieteeseen ja oppimiseen.